

«Χαίρε η στήλη της παρθενίας»

Ολοκληρώθηκε σήμερα, αδελφοί μου, ο ανυπέρβλητος και Θεόπνευστος υμνογραφικός Χαιρετισμός της Υπεραγίας Θεοτόκου, με την απόδοση της Δ΄ Στάσης του Ακαθίστου Ύμνου και απομένει η επόμενη Παρασκευή για να κορυφωθεί η ιδιαίτερη αυτή σειρά των Θεομητορικών Ακολουθιών, οι οποίες προετοιμάζουν όλους μας για την βίωση της κορυφαίας εορτής του Ευαγγελισμού της.

Από το περιεχόμενο του Αρχαγγελικού Χαιρετισμού που ακούσαμε απόψε, επιλέξαμε εκείνον που περιέχει ξεχωριστό νόημα, γιατί κρύβει μια βαθειά Θεολογική αλήθεια και πίστη, με την οποία η Εκκλησία μας περιέβαλε το πρόσωπο της Παναγίας. Πρόκειται για τον Χαιρετισμό που χαρακτηρίζει την Θεοτόκο «στήλη της Παρθενίας», αναγνωρίζοντας, έτσι στο πρόσωπό της την ιδιότητα της Παρθένου, που συνοδεύει την ζωή της προ, κατά και μετά την γέννηση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Το γεγονός αυτό, που προκαλεί την ανθρώπινη λογική και υπερβαίνει τη φυσική νομοτέλεια, συνιστά ένα από τα κορυφαία δόγματα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, άνευ της αποδοχής του οποίου δεν μπορεί κάποιος να δηλώνει Ορθόδοξος Χριστιανός και μέλος του Σώματος του Χριστού.

Κατά την εορτή του Ευαγγελισμού που έρχεται, θα ομολογήσουμε, ψάλλοντας το απολυτικό της, ότι «*Ο Υιός του Θεού Υιός της Παρθένου γίνεται και Γαβριήλ την χάριν ευαγγελίζεται*». Πώς είναι δυνατόν να συνέβη κάτι τέτοιο και με ποιον τρόπο συνέβη; Μπροστά στο μέγα μυστήριο και αυτοί οι Θεοκίνητοι Πατέρες στέκονται ενεοί: Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος ομιλεί για «*Μυστήριο όχι ψεύτικο ή μη κόσμιο, ούτε προερχόμενο από την πλάνη της Ελληνικής μυθολογίας, αλλά για μυστήριο υψηλό και Θείο, που μαρτυρεί την άνω λαμπρότητα...*» Πώς προσεγγίζεται, λοιπόν, το μυστήριο της ασπόρου συλλήψεως και της εκ Παρθένου γεννήσεως του Χριστού; Όποιοι προσπάθησαν να το προσεγγίσουν, κατά το παρελθόν, υπακούοντας στον πειρασμό της λογικής οδηγήθηκαν είτε στην τρέλα, είτε στην απιστία, είτε, χειρότερα ακόμη, στην αίρεση. Διότι «*ου φέρει το μυστήριον έρευναν. Πίστει μόνη τούτο πάντες δοξάζομεν...*»¹ Μόνο με την πίστη, προτείνει ο υμνωδός, μπορεί να προσεγγιστεί και όχι να κατανοηθεί, το μυστήριο και μαζί του συμφωνεί ο μεγαλύτερος Εκκλησιαστικός Πατέρας όλων των εποχών, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «*χωρίς πίστη δεν είναι δυνατόν να δεχθεί κανείς το μυστήριο. Ο αχώρητος, Αυτός που συνέχει και διακρατεί τα πάντα, εισχώρησε σε μήτρα παρθενική...*»²

Και ενώ το πώς γεννήθηκε ο Χριστός εκ των παρθενικών λαγόνων της Παναγίας Μητρός Του δεν εξηγείται με την λογική, αλλά προσεγγίζεται με την πίστη, η Παρθενική γέννηση του Κυρίου συνιστά ένα από τα κεφαλαιώδη δόγματα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, το οποίο έτυχε και διαχρονικής

¹ Στιχηρό Αίνων των Χριστουγέννων

² Κατήχηση ΙΒ΄, ΕΠΕ 30,608

κατοχύρωσης στο Σύμβολο της Πίστεως. Γιατί, όμως, έπρεπε να συντελεστεί το μυστήριο; Γιατί ο Χριστός έπρεπε να γεννηθεί από την Παρθένο Μητέρα Του; Άραγε, δε θα ήταν αρκετό για τον Χριστό να γεννηθεί από μία γυναίκα όπως γεννιόμαστε όλοι μας, υποκείμενος στους νόμους της φύσης; Στο ερώτημα αυτό απαντά και η σύγχρονη Θεολογική σκέψη, που είναι συνέχεια της Πνευματοκίνητης Θεολογικής γραφίδας των Αγίων Πατέρων: «Εάν ο Χριστός εγεννάτο όπως εμείς, θα έφερνε μαζί Του, όπως φέρνομε και εμείς με την γέννησή μας, το θάνατο. Ο θάνατος δεν έρχεται σε κάποια στιγμή της ζωής μας. Ο θάνατος μάς ακολουθεί από την στιγμή της συλλήψεώς μας, της γεννήσεώς μας. Είμαστε δέσμοι του θανάτου από τότε που ο άνθρωπος έπεσε, που ο Αδάμ απέκοψε τον εαυτό του από την κοινωνία με τον Θεό, δεν έχει πια μέσα στην ίδια του την ύπαρξη την ζωή, αλλά φέρνει τον θάνατο. Και αυτός ο θάνατος κυκλοφορεί και μεταδίδεται μέσω της γεννήσεως, μέσω του τρόπου με τον οποίο συλλαμβανόμεθα και γεννιόμαστε βιολογικά. Γι' αυτό ο Χριστός γεννάται εκ Παρθένου! Και η Παναγία χαρίζει εις τον Θεό την παρθενία της. Χαρίζει εις τον Θεό, δηλ. τον τρόπο με τον οποίο θα μπορέσει, τελικά, να γεννηθεί ένας άνθρωπος χωρίς να είναι δέσμιος του θανάτου, χωρίς να είναι καταδικασμένος στον θάνατο...»³

«Αν εδέχετο ο Κύριος να γεννηθεί εκ σπέρματος ανδρός, δηλ. ανθρώπου, θα είχε υποτάξει την Θεϊκή Του φύση στην ανθρώπινη φύση. Δε συνέβη, όμως, αυτό. Ο Κύριος ήλθε για να δώσει νέα ζωή, όχι για να πάρει ζωή, να μολυνθεί από τις συνέπειες της παλαιάς ζωής. Δεν ήταν δυνατόν να υπάρχει ανθρώπινη κυριαρχία στην έλευσή Του. Έπρεπε να υπάρχει κυριαρχία Θεϊκή στον ερχομό Του, γιατί Αυτός θα απεργάζετο την αναγέννηση των ανθρώπων. Ο ερχομός Του προκάλεσε την πνευματική γονιμοποίηση, την αναγέννηση του ανθρωπίνου γένους, την αναγέννηση του προσώπου του καθενός μας»⁴

Μετά τα παραπάνω, μπορούμε ν' αντιληφθούμε την σπουδαιότητα της παρθενίας της Παναγίας μας, για την προσωπική μας σωτηρία. Γι' αυτό αναγνωρίζουμε ότι ο ρόλος της υπήρξε και είναι τόσο καταλυτικός στην ιστορία της ανθρωπότητας. Γι' αυτό και η ευγνωμοσύνη μας στο πρόσωπό της είναι τόσο πληθωρική και αδιάκοπη στο πέρασμα του χρόνου.

Η λαϊκή ευσέβεια, αγαπητοί μου, απέδωσε στην Παναγία πλήθος ονομάτων και ιδιοτήτων, που συνδέονται συχνά με τοπικές παραδόσεις, με ιστορικά γεγονότα, ακόμα και με προσωπικές εμπειρίες ευλαβών ανθρώπων. Είναι, όμως, χρήσιμο να προσεγγίζουμε και το Θεολογικό βάθος που χαρακτηρίζει το πάναγνο πρόσωπό της, ούτως ώστε η ευλάβεια και η αγάπη μας προς Εκείνη, να μην είναι καρπός μηχανικής προσέγγισης, ή παραδοσιακής συνήθειας, αλλά γνώσης και εμπειρίας της ανυπολόγιστης προσφοράς της στη ζωή του κόσμου και της Εκκλησίας. Γι' αυτό εφέτος, την ημέρα του Ευαγγελισμού της, ας γονατίσουμε μπροστά στην μεγαλοσύνη της, καταθέτοντας τα νάματα της ψυχής μας, σε εκείνην που χάρισε την καρδιά και το σώμα της για να σαρκωθεί η ζωή του κόσμου, ο Ιησούς Χριστός. ΑΜΗΝ!

³ Ιωάννης, Μητροπολίτης Περγάμου, «Διάβαση», τεύχος 57, Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2005

⁴ Νικόλαος, Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής, «Πειραϊκή Εκκλησία», Δεκέμβριος 2003